

กอด 371

2 ต.ก. 61

15:20 น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส29157 ส.1 กลอง

วันที่ : 516786/81 กท ✓

วันที่ : 02 ต.ค. 61 เวลา : 15:02

ที่ กต ๑๒๐๓/๑๕๖๖

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๓๑๗๐ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ตารางติดตามผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบต่อเอกสาร
ผลลัพธ์การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตามที่
กระทรวงการต่างประเทศเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอผลการประชุมข้างต้นพร้อมตารางติดตามผลมาเพื่อ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ
ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑
ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีจำนวน
๒๐ การประชุม ประกอบด้วย การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๕๑ การหารือกับคณะกรรมการ
ระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน การประชุมคณะกรรมการเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนบวกสาม
ครั้งที่ ๑๙ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศของการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ครั้งที่ ๘ การประชุมรัฐมนตรี
ต่างประเทศของการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ ๒๕
การประชุมรัฐมนตรีขั้วริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๑๑ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑
การประชุมรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง-คองคา ครั้งที่ ๙ และการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศลุ่มน้ำโขงกับ
สาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๓๑ กรกฎาคม - ๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบต่อ
ร่างแถลงการณ์ร่วมของการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๕๑ และเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม
รัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยเห็นว่า หากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน
ร่างเอกสารฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ให้กระทรวง
การต่างประเทศดำเนินการได้โดยนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงผลประโยชน์ที่ประเทศไทย
ได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าว

/๑.๒.๒ สำนัก...

๑.๒.๒ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ นร ๐๔๐๒/๗๖๘๘ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ แจ้งว่า นายกรัฐมนตรีมีบัญชาอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เดินทางเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องระหว่างวันที่ ๓๑ กรกฎาคม - ๕ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศเป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองร่วมกัน และมีนัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นสมควรเรียนเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศขอความอนุเคราะห์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้โปรดเสนอ เรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในโอกาสแรก เนื่องจากมีประเด็นที่หน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้อง ต้องดำเนินการและติดตามผลต่อไป

๔.สาระสำคัญ

๔.๑ การสร้างประชาคมอาเซียน ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนสนับสนุนข้อเสนอ ของไทย ได้แก่ (๑) ข้อเสนอจัดตั้งศูนย์อาเซียนเพื่อการหารือและการศึกษาวิจัยด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่กรุงเทพฯ ในปี ๒๕๖๒ (๒) การผลักดันความร่วมมือในด้านการบริหารจัดการชายแดนของอาเซียนเพื่อให้ สามารถรับมือกับอาชญากรรมข้ามชาติได้อย่างบูรณาการ และ (๓) การเสนอแนวคิดจัดตั้งเครือข่ายสมาคม อาเซียนในประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งมีแผนจะเปิดตัวเครือข่ายฯ ในปี ๒๕๖๒ รวมทั้งข้อเสนอของสิงคโปร์ที่จะ ผลักดันโครงการเมืองอัจฉริยะและการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อยกระดับชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน

๔.๒ ประเด็นด้านความมั่นคงในภูมิภาค

๔.๒.๑ สถานการณ์ในทะเลจีนใต้ รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนยินดีต่อพัฒนาการ ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับจีน และความคืบหน้าในการเจรจาจัดทำประมวลแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ หรือ Code of Conduct (COC) และยินดีต่อการที่อาเซียนและจีนเห็นพ้องการจัดทำร่างเอกสารฉบับเดียวที่ใช้ใน การเจรจา (Single Draft COC Negotiating Text) ซึ่งถือเป็นพัฒนาการเชิงบวกที่สำคัญที่จะนำไปสู่การเจรจา จัดทำ COC ที่มีประสิทธิภาพให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ สหรัฐฯ และญี่ปุ่นยังคงมีข้อห่วงกังวลเรื่องการติดตั้ง ขีปนาวุธและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในหมู่เกาะสแปรตลีย์ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพ (destabilised) ส่วน ออสเตรเลียย้ำว่า COC ไม่ควรขัดกับกฎหมายระหว่างประเทศและขอให้ประเทศต่าง ๆ ใช้ความยับยั้งชั่งใจ (self-restraint) และยุติการกระทำต่าง ๆ ที่อาจเพิ่มความตึงเครียดในทะเลจีนใต้ ซึ่งรวมถึงการดำเนินกิจกรรม ทางทหาร (militarisation) ซึ่งจีนได้ตอบโต้โดยย้ำว่า การดำเนินการทางทหารของสหรัฐฯ ในทะเลจีนใต้ โดยเฉพาะการใช้เครื่องบิน B-๕๒ เป็นการกระทำที่เป็นภัยคุกคามต่อจีนและภูมิภาค

๔.๒.๒ สถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี ประเทศส่วนใหญ่ยินดีกับพัฒนาการเชิงบวก ในคาบสมุทรเกาหลี และความสำเร็จของการประชุมสุดยอดของผู้นำเกาหลี การประชุมผู้นำเกาหลีเหนือ-สหรัฐฯ การออกแถลงการณ์ปันมุนจอม และยินดีที่เกาหลีเหนือให้คำมั่นต่อการขจัดอาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งการปลดอาวุธ นิวเคลียร์อย่างสมบูรณ์บนคาบสมุทรเกาหลี จะช่วยนำมาซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค ทั้งนี้ ประเทศ ตะวันตกยังถึงความจำเป็นที่ต้องกดดันเกาหลีเหนือต่อไป โดยดำเนินการมาตรการลงโทษตามข้อมติคณะมนตรี ความมั่นคงของสหประชาชาติจนกว่าเกาหลีเหนือจะดำเนินการเรื่องการขจัดอาวุธนิวเคลียร์

/๔.๒.๓ สถานการณ์...

๔.๒.๓ สถานการณ์ในรัฐยะไข่ เมียนมาย้ำว่า ปัญหาในรัฐยะไข่ไม่ใช่ปัญหาด้านมนุษยธรรมและไม่ได้มีรากฐานจากความขัดแย้งทางศาสนา แต่เป็นปัญหาด้านการเมืองความมั่นคงและการโยกย้ายถิ่นฐานโดยความรุนแรงเกิดจากปฏิบัติการโจมตีของกลุ่ม Arakan Rohingya Salvation Army (ARSA) ต่อชนกลุ่มน้อยชาวพุทธในรัฐยะไข่ ทั้งนี้ รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนยินดีต่อความคืบหน้าในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมผ่าน AHA Centre ร่วมกับกลไกที่นำโดยรัฐบาลเมียนมา รวมทั้งการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างเมียนมากับบังกลาเทศ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และบันทึกความเข้าใจสามฝ่ายระหว่างเมียนมากับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ เกี่ยวกับการจัดการส่งผู้พลัดถิ่นจากรัฐยะไข่ นอกจากนี้ รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนยังได้รับทราบความคืบหน้าการดำเนินการของรัฐบาลเมียนมา ตามข้อเสนอแนะในรายงานของคณะกรรมการที่ปรึกษารัฐยะไข่ และยินดีต่อการจัดตั้งคณะกรรมการสืบสวนอิสระ (Independent Commission of Enquiry) เพื่อสืบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหาเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องการปรองดองรวมถึงเพื่อส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพและการพัฒนาในเมียนมาด้วย ทั้งนี้ หลายประเทศพยายามชี้ให้เมียนมาเห็นว่ายังต้องดำเนินการมากกว่านี้เพื่อแก้ไขปัญหาในรัฐยะไข่ โดยเฉพาะรัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซียซึ่งได้แจ้งว่า โดยที่เรื่องนี้คงมีการหารือในกรอบคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติจึงขอให้ฝ่ายเมียนมาให้ข้อมูลกับอินโดนีเซีย (ซึ่งได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ วาระปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓) เพื่อให้ประชาคมโลกสามารถรับทราบถึงมุมมองของเมียนมาในเรื่องนี้

๔.๓ ประเด็นด้านเศรษฐกิจในภูมิภาค ประเทศส่วนใหญ่แสดงความกังวลต่อแนวโน้มการปกป้องทางการค้าที่เพิ่มมากขึ้น และเห็นว่าการส่งเสริมระบบการค้าแบบพหุภาคีบนหลักกติกา โดยเฉพาะระบบการค้าภายใต้องค์การการค้าโลกเป็นเรื่องจำเป็น รวมทั้งแสดงความมุ่งมั่นที่จะบรรลุความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ภายในสิ้นปี ๒๕๖๑ นอกจากนี้ ไทยย้ำการส่งเสริมความเชื่อมโยงภายในอาเซียนและการเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ความเชื่อมโยงอื่น ๆ (connecting the connectivities) เช่น ขั้วริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางของจีน และขั้วริเริ่มโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพของญี่ปุ่น

๔.๔ ความร่วมมือในกรอบอาเซียน อาเซียนบวกสาม และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ที่ประชุมหารือเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกรอบการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ในฐานะที่เป็นเวทีการหารือในประเด็นยุทธศาสตร์ระดับผู้นำและการส่งเสริมความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ในพื้นที่อินโด-แปซิฟิก รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือในกรอบอาเซียนบวกสามโดยเฉพาะความมั่นคงด้านการเงิน ความมั่นคงทางอาหาร และการเสริมสร้างความเชื่อมโยง เพื่อมุ่งไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจเอเชียตะวันออก (East Asia Economic community – EAEc)

๔.๕ ประเทศไทยได้รับการชื่นชมว่าได้ทำหน้าที่ประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรปได้ดี และในช่วงการประชุมระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรป ไทยได้ผลักดันประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรปบนพื้นฐานแนวคิดภูมิภาคนิยมและพหุภาคีนิยม บทบาทของสหภาพยุโรปในการสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง การส่งเสริมความร่วมมืออาเซียน-สหภาพยุโรปด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน การรื้อฟื้นการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-สหภาพยุโรป และการจัดทำความตกลงด้านการขนส่งทางอากาศระหว่างอาเซียน-สหภาพยุโรป ในขณะที่ฝ่ายสหภาพยุโรปได้ย้ำความประสงค์จะมีความร่วมมือกับอาเซียนด้านความมั่นคงในกรอบการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกและการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ADMM-Plus) ทั้งนี้ ไทยได้ส่งมอบหน้าที่ประเทศผู้ประสานงานฯ ต่อให้กับสิงคโปร์แล้ว รวมทั้งรับหน้าที่ประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดีย ต่อจากเวียดนามตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

/๔.๖ การประชุม...

๔.๖ การประชุมกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง ๔ กรอบความร่วมมือ ได้แก่

(๑) ความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา ครั้งที่ ๔ (๒) ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๘
(๓) ขั้วริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (กับสหรัฐฯ) ครั้งที่ ๑๑ และ (๔) ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๑ ซึ่งไทย
ได้เน้นย้ำบทบาทในการเป็นประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ชูประเด็นการส่งเสริม
ความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ กฎระเบียบ รวมทั้งความเชื่อมโยงในภาคประชาชน และความร่วมมือด้าน
การบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งเสนอการนำแผนแม่บทยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-
เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) มาเป็นแนวทางในการดำเนินการความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง
ในอนาคต

๔.๗ ที่ประชุมฯ ได้ให้การรับรองเอกสารสำคัญ ได้แก่ แถลงการณ์ร่วมของการประชุม
รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๕๑ ซึ่งไทยได้ริเริ่มและผลักดันประเด็นการสร้างเชื่อมโยงระดับ
อนุภูมิภาคและกับประเทศนอกภูมิภาค การส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน การส่งเสริมแนวคิด
ภูมิภาคนิยมและพหุภาคีนิยม ความมั่นคงทางไซเบอร์ การส่งเสริมความเป็นแกนกลางของอาเซียน เป็นต้น

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

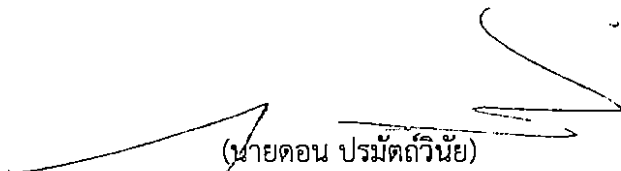
กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๕.๑ รับทราบผลการประชุมฯ ตามข้อ ๔

๕.๒ พิจารณาสั่งการหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวเนื่องตามนัยสรุปประเด็นสำคัญสำหรับการ
การติดตามผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน เพื่อนำไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าต่อไป
โดยกระทรวงการต่างประเทศได้จัดทำตารางติดตามผล พร้อมทั้งรายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองการเมืองและความมั่นคง

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๓๔

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๒๖